

Kauppatieteiden tulevaisuus periferiassa

Ilkka Virtanen

Ylioppilaskuntien
periferiatapaaminen Vaasassa

Seminaarialustus 4.5.2006

Yliopistolaki, 4 §

- Yliopistojen tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tehtäviään hoitaessaan yliopistojen tulee toimia vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta

Yliopistolaki ja tehokas toiminta

- Vapaa tutkimus ja tieteellinen sivistys
  - muutama suuri yksikkö
- Tutkimukseen perustuva ylin opetus
  - kohtuullinen kattavuus riittävän suurin yksiköin
- Tutkimuksen ja opetuksen vuorovaikutus muun yhteiskunnan kanssa ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus (kolmas tehtävä)
  - toiminta lähellä yhteiskuntaa (sen keskellä)

Koulutusalan tarkastelu eri näkökulmista

- Valtakunnallinen näkökulma
- Alueen näkökulma
- Yliopiston näkökulma

Case: Vaasan yliopiston tekniikan ala

Kauppätieteelliset verkostot Itä- ja Pohjois-Suomessa

- Opetusministeriö laajensi kauppätieteellisen alan koulutusta osana liiketoimintaosaamisen kehittämissuohjelmaa vuosina 2001–2003. Tällöin mm. luotiin kauppätieteelliset yhteistyöverkostot Pohjois-Suomeen Oulun ja Lapin yliopistot käsittävänä ja Itä-Suomeen Lappeenrannan teknillisen yliopiston sekä Kuopion ja Joensuun yliopistot käsittävänä.
- Lapin, Kuopion ja Joensuun yhteistyöyliopistot ovat toistuvasti ilmaisseet halukkuutensa oman tutkinnonantooikeuden saamiseen kauppätieteiden alalla.
- Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja Oulun yliopisto ovat kokeneet koordinaatoroolinsa lähinnä hallinnollisesti rasittaviksi

Nykytilanne resurssien osalta

- LTY ja OY saavuttamassa toiminnallisen minimikoon, prof./koko opetus- ja tutkimushenkilöstö/uudet opiskelijat: LTY 15/75/170+80, OY 12/66/140+55
- KY ja JY yhteensä lähellä OY:n kokoa: KY 6/20/70, JY 6/20/75
- LY:n voimavarat varsin vaatimattomat: 2/15/55

Miten eteenpäin?

- Lopetetaan kauppatieteellinen koulutus KuY:ssa, JoY:ssa ja LY:ssa
- Annetaan näille yliopistoille itsenäiset tutkinnonanto-oikeudet
- Jatketaan nykyisillä (tai vastaavilla) verkostoratkaisuilla
- Jatketaan nykyisenkaltaisilla ohjelmilla mutta yliopistojen omaamien tutkintonimikkeiden puitteissa
- Etsitään uudentyyppisiä ratkaisumalleja

Vaihtoehtojen tarkastelua

Koulutuksen lopetus

- Viiden ylioppilaskunnan (LTYY, KY, TKKKY, SHSSK, VYY) esittämä ratkaisu
- Virat perustettu, opiskelijat valittu, jatkohoito?
- Laadukkaan liiketoimintaosaamisopetuksen turvaaminen jatkossa näissä yksiköissä?
- Uusi esimerkki lyhytnäköisestä jojo-tyyppisestä politiikasta

Vaihtoehtojen tarkastelua

Yliopistoille itsenäiset (rajoittamattomat) tutkinnonanto-oikeudet

- Alan pirstaloituminen jatkuu
- Rekrytointiongelmia pitkään
- Laadunvarmistus?
- Luo kasvupaineita yliopiston sisällä (rahoitus)
- Ei vastaa valtiovallan linjauksia ja aikaisempien arviointien suosituksia

Vaihtoehtojen tarkastelua

Jatketaan nykyisillä (tai vastaavilla) verkostoratkaisuilla

- Malli toiminut, mutta ei ole kenenkään mieleen
- Yhteistyö vain hallinnollista (erityisesti Itä-Suomessa), maantiede!
- Ei pysyvä ratkaisu, johtaa toistuviin muutospyrkimyksiin
- Rahoitusmallin kannalta ongelmallinen

Vaihtoehtojen tarkastelua

Jatketaan nykyisenkaltaisilla ohjelmilla mutta yliopistojen jo omaamin tutkintonimikkein

- Ei täytä yliopistojen eikä ympäröivän alueen toiveita ja tarpeita
- Näennäisratkaisu, ei myöskään pysyvä ratkaisu
- Ei täytä laatujärjestelmän vaatimuksia

Uusia ratkaisuvaihtoehtoja

Yliopistolle (LaY) kandidaattikoulutus, maisteri- ja jatkotutkinnot emoyliopistossa (OY)

- OY:n esittämä ratkaisu, ei LY:n mieleen
- Hallinnollisesti selkeä
- Turvaa muiden alojen (erityisesti matkailun) liiketoimintaosaamisen perusopetuksen LY:ssa
- Tuki tutkimukselle ja aluevaikuttavuudelle jää puutteelliseksi (ei houkuttele professorikuntaa paikalle)
- Opiskelijoille pakollinen yliopiston vaihto

Uusia ratkaisuvaihtoehtoja

Kauppatieteiden tutkintokoulutus maisteriohjelmina tai –opintoina + tuki tutkimukselle ja aluevaikuttavuudelle

- LY:ssa kauppatieteiden ja matkailun (elämysteollisuuden) integraatio
- KuY:ssa ja JoY:ssa maisteriopinnot nykyisin jo kehittyneiden liiketoimintaosaamisalueiden ympärille
- Tiivis yhteistyö ammattikorkeakoulun kanssa välttämätön (kandidaattikoulutus, täydennyskoulutus)
- Jatkokoulutus yhteistyöyliopistoissa (LY → OY) tai vahvassa yhteistyössä niiden kanssa

Uusia ratkaisuvaihtoehtoja

JoY:n ja KuY:n yhteinen kauppatieteellinen koulutus,
”Itä-Suomen kauppakorkeakoulu”

- Resurssit yhdessä lähes OY:n tasoa, mahdollistavat alaltaan rajatun koulutuksen nykyvolyymein
- Molemmissa yleinen liiketoimintaosaamisen kandidaatti-ohjelma (amk-yhteistyö!)
- Maisteriopinnot yliopistoittain eriytyen jo saavutettujen vahvuuksien perusteella
- Yhteiset jatkokoulutusohjelmat, mukana myös LTY ja JyY
- Turvaa alueellisen yhteistyön ja luo keskittymisen myötä edellytykset tutkimuksen vahvistumiselle
- Edellyttää aitoa sitoutumista toiminnalliseen yhteistyöhön